

[Formanden.]

Forslag til Lov om Oprettelse af en Krisefond og om Nedsættelse af Renten for Bank- og Sparekasseindskud m. v. og

Forslag til Lov om en Kartoffelmels-ordning.

I Skrivelse af Dags Dato meddeler Indenrigsministeren, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Foranstaltninger til Lettelse af Konvertering m. m. af Kreditforeningslaan.

Udenfor Dagsordenen giver jeg Ordet til Handelsministeren, der vil fremsætte de for hans Vedkommende nu anmeldte Lovforslag.

Handelsministeren (Hauge): Jeg skal tillade mig for det høje Folketing at fremsætte *Forslag til Lov om en Kartoffelmels-ordning.*

Dette Lovforslag gaar ud paa at ordne Landets Forsyning med Kartoffelmel gennem Produktion her i Landet. Der bruges aarligt i Danmark noget over 100 000 Sække Kartoffelmel à 100 kg, og den væsentligste Del heraf er hidindtil importeret. For nogle Aar siden, i Højkonjunktorens Dage, oprettedes der en Del Kartoffelmelsfabrikker i Danmark, mange flere, end der var Brug for, men der er nu kun tre Fabrikker tilbage, 1 paa Sjælland og 2 i Jylland, og kun den ene, Fabrikken i Brande, er i Virksomhed. De 2 andre ligger uvirksomme hen, den ene af dem har ikke været i Drift i de sidste 13 Aar.

Den i sin Tid startede Kartoffelmelsfabrikation er et sørgeligt Vidnesbyrd om, hvad planløs Produktion og ukontrolleret Anvendelse af Pengemidler kan føre til. Mangfoldige Mennesker blev ruineret ved den iværksatte Produktion, og kun en eneste af de mange Fabrikker har, som sagt, overlevet Katastrofen. Denne Fabrik i Brande gaar nu i Ly af vore importregulerende Foranstaltninger for fuld Drift og producerer i indeværende Sæson ca. 1/5 af Landets Forbrug; dens Produktion er afsat til en stor kooperativ Virksomhed, der er godt tilfreds med Produktet.

Der er altsaa intet til Hinder for, at Danmark kan forsyne sig selv med Kartoffelmel. Vi har de lette, sandede Jorder i stor Udstrækning, og vi har Mulighed for at indrette de fornødne Melfabrikker, men der maa Plan i Produktionen, vi maa nøjes med et Antal Melfabrikker, der svarer til vort Melforbrug, thi om nogen Eksport vil der neppe blive Tale, i hvert Fald ikke fore-

løbig. Da vi nu har 3 Fabrikker, som til- sammen kan producere ca. 45 000 Sække Mel, kan der blive Tale om at anlægge 4 nye Fabrikker. Disse 4 nye Fabrikker bør formentlig alle lægges i Jyllands magre Egne, men *hvor* skal jeg ikke udtale mig om ved denne Lejlighed, jeg skal kun sige, at der allerede er rettet adskillige Henvendelser til Handelsministeriet om at komme i Betragtning. Jeg skal heller ikke udtale mig om, hvem der i sidste Instans skal tages med paa Raad ved Udvælgelsen af de Steder, hvor Fabrikkerne skal ligge; det vil blive et utaknemmeligt Hverv at skulle være bestemmende her, og det gaar maaske derfor saaledes, at man vil overlade det til Handelsministeren.

Efter de indhøstede Erfaringer kan det med Sikkerhed siges, at det vilde være ganske uforsvarligt nu at overlade til det private Initiativ paa ny at bestemme, hvorledes Produktionen af Kartoffelmel skal foregaa, og hvor Fabrikkerne skal ligge. Der er, som jeg allerede har antydnet, saa mange Planer fremme om nye Fabrikker, at der vilde opstaa den vildeste Konkurrence, dersom det offentlige ikke traadte regulerende til; lige meget hvordan man vilde gribe Sagen an, maatte der finde en Regulering Sted. Den af mig nu foreslaaede Regulering gaar ud paa følgende:

I Lovforslagets § 1 bestemmes det, at „Fremstilling af Kartoffelmel og Stivelse maa, saa længe denne Lov er gældende, kun finde Sted i Henhold til en af Ministeren for Handel og Industri paa nærmere fastsatte Vilkaar meddelt Tilladelse.“

Dernæst bestemmes det i § 2, at „de Kontrakter om Levering af Kartoffler m. v., som for hvert Høstaar vil være at oprette mellem Leverandørerne af Kartoffler og de Fabrikker, der har faaet Tilladelse til Fremstilling af Kartoffelmel, skal godkendes af Ministeren for Handel og Industri, der endvidere fastsætter Prisen af Fabrik for her i Landet fremstillet Kartoffelmel og Stivelse, og kan fastsætte en højeste Detailpris for Kartoffelmel og Stivelse.“

I § 3 bestemmes det, at „til Ind- og Udførsel af Kartoffelmel og Stivelse udkræves Tilladelse af Ministeren for Handel og Industri, hvem det ogsaa paahviler at føre Kontrol med, at den i Henhold til nærværende Lov indførte Ordning overholdes.“

Endelig hedder det i § 4, at „Andragender om Tilladelse til Fremstilling af Kartoffelmel og Stivelse be-